

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه علم و فرهنگ

معاونت پژوهشی دانشگاه علم و فرهنگ

(وابسته به معاونت علمی)

اصول مقبر میراث در صنعت گردشگری

(مدیریت بازدید کنندگان، حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی)

ترجمه:

بهرام نکونی صدری

(مدرس دانشکده علوم گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ)

با همکاری:

فاطمه فهرست

۱۳۹۶

سرشناسه	بک، لاری، ۱۹۲۸ - ۱۹۹۴ م. Beck, Larry
عنوان و نام پدیدآور	اصول تفسیر میراث در صنعت گردشگری: (مدیریت بازدیدکنندگان و حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی) / ایک لاری، تدنی، کیبل، ا. ترجمه بهرام نکوئی صدری، با همکاری فاطمه فهرست: (به سفارش دانشگاه علم و فرهنگ، معاونت پژوهشی دانشگاه علم و فرهنگ (وابسته به جهاد دانشگاهی).
مشخصات نشر	تهران: مهکامه، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	XVIII، ۳۶۸ ص: مصور.
شابک	978-600-7127-01-8
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا	
یادداشت	عنوان اصلی: Interpretation for the 21st century: fifteen guiding principles for interpreting nature and culture, 2nd ed, 2002
عنوان دیگر	مدیریت بازدیدکنندگان و حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی.
موضوع	تفسیر منابع فرهنگی و طبیعی
شناسه افزوده	کیبل، تد تی، ۱۹۵۳ - م. Cable, Ted T.
شناسه افزوده	نکوئی صدری، بهرام، ۱۳۵۲ - م. مترجم
شناسه افزوده	فهرست، فاطمه، ۱۳۶۶ - م. مترجم
شناسه افزوده	دانشگاه علم و فرهنگ، معاونت پژوهشی
رده‌بندی کنگره	GV ۱۸۱/۱۸/ب۸ الف ۶ ۱۳۹۳
رده‌بندی دیوبی	۶۹/۳۶
شماره کتابشناسی ملی	۳۵۷۲۸۱۰

نام کتاب: اصول تفسیر میراث در صنعت گردشگری
(مدیریت بازدیدکنندگان و حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی)
ترجمه: بهرام نکوئی صدری، با همکاری فاطمه فهرست
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۳/دوم، ۱۳۹۴
ناشر: مهکامه

ناظر چاپ: بهزاد ربیعی فراهانی
طرح جلد: حسین مبینی پور
لیتوگرافی: باختر
چاپ: گوهر اندیشه
تیراژ: ۵۰۰ جلد
قیمت: ۲۴۵۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۷-۰۱-۸

مراکز پخش: ۱- تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، نرسیده به جایی نژاد، کوچه انوری، پلاک ۸، طبقه دوم، نشر و پخش مهکامه

تلفن: ۶۶۴۸۸۲۰۳-۶۶۴۹۷۰۵۰

۲- تهران، میدان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت، کتابفروشی مهکامه

تلفن: ۶۶۴۶۰۹۳۲-۶۶۴۶۷۳۲۳

en_mahkame@yahoo.com
www.mahkame.com

پست الکترونیکی:

نمایندگی‌های شهرستان:

- ۱- اهواز: خیابان حافظ، بین سیروس و نادری، کتابفروشی رشد، تلفن: ۲۲۱۷۰۰۰-۳ (۰۶۱۳)
- ۲- مشهد: خیابان سعدی، پاساژ مهتاب، کتابفروشی درخشش، تلفن: ۳۲۲۵۱۹۲۳ (۰۵۱)
- ۳- اصفهان: خیابان چهارباغ عباسی، مجتمع چهارباغ، زیرزمین، پلاک ۲۶، تلفن: ۳۲۲۳۸۸۵۶ (۰۳۱)
- ۴- یزد: خیابان فرخی، جنب مجتمع ستاره، کتابفروشی فدک، تلفن: ۳۶۲۲۷۴۷۵ (۰۳۵)
- ۵- شیراز: خیابان ملاصدرا، نیش خلیلی، کتابفروشی خوارزمی، تلفن: ۳۶۴۷۳۷۷۱ (۰۷۱)
- ۶- تبریز: فلکه دانشگاه، ابتدای خیابان دانشگاه، کتابفروشی علامه، تلفن: ۳۳۳۴۱۶۶۹ (۰۴۱)

آدرس کانال انتشارات مهکامه: telegram.me/mahkamepublishers

توضیح تصویر روی جلد کتاب:

به الهام از دیدگاه سعدی (ع) و رمزگشایی علم تفسیر از طبیعت:
برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتر است معرفت کردگار

فهرست مطالب

۱۱.....	تشکر و قدردانی مترجم.....
۱۳.....	درباره مؤلفان کتاب.....
۱۵.....	مقدمه و تقریظ از پرفسور تیم مریم (برای چاپ نخست).....
۲۱.....	مقدمه و تقریظ از جان سی. اف. لوزیدر، (برای چاپ دوم).....
۲۵.....	مقدمه مترجم برای ویرایش دوم چاپ دوم.....

بخش اول: آشنایی با علم تفسیر میراث در صنعت گردشگری

۳۱.....	مقدمه مترجم: سرآغازی بر آموزش علم تفسیر در ایران.....
۳۷.....	پیشگفتار مؤلفان: نگاهی بر سرآغاز آموزش علم تفسیر در جهان.....
۴۳.....	آشنایی کلی با موضوع تفسیر میراث طبیعی و فرهنگی.....
۴۳.....	۱- مقدمه.....
۴۷.....	۲- تفسیر به مردم: یک رویکرد بینرند.....
۴۸.....	۳- شیوه‌های تفسیر توسط مفسران.....
۴۹.....	۴- شفاف‌سازی واژه تفسیر.....
۵۲.....	۵- سیر تکامل فلسفه تفسیری.....
۵۴.....	۶- اصول پانزده‌گانه بک و کیپل.....
۵۷.....	۷- مدل جدید سازمان خدمات گردشگاه ملی و اصول پانزده‌گانه.....
۶۰.....	۸- مفسر چه کسی است؟.....

بخش دوم: اصول پانزده‌گانه تفسیر میراث - در قرن بیست و یکم

۶۵.....	فصل اول: اصل نخست - ایجاد جرقه‌ی فکری.....
۶۵.....	۱-۱- مقدمه.....
۶۶.....	۲-۱- اصل نخست تفسیر در مقام نظری.....
۶۷.....	۳-۱- نظریه‌ی نقشه‌ی شناختی [یا نظریه یادگیری تولمن].....
۶۹.....	۴-۱- انتقال بیرونی - درونی.....
۷۱.....	۵-۱- معنا ساختن.....
۷۲.....	۶-۱- اصل نخست تفسیر در مقام عمل: مخاطب‌شناسی.....
۷۲.....	۷-۱- مشخصات جمعیت‌شناسی.....
۷۳.....	۸-۱- فراتر از مشخصات جمعیت‌شناسی.....
۷۵.....	۹-۱- توجه به انگیزه‌ها.....
۷۶.....	۱۰-۱- توجه به شیوه‌ی یادگیری.....
۷۷.....	۱۱-۱- موانع حضور مردم.....
۷۸.....	۱۲-۱- چگونه تمام توجه بازدیدکنندگان را جلب کنیم؟.....

۷۹.....	۱۳-۱- تاریخ.....
۸۰.....	۱۴-۱- کشف کردن.....
۸۱.....	۱۵-۱- اشتیاق.....
۸۳.....	فصل دوم: اصل دوم - تفسیر در عصر اطلاعات.....
۸۳.....	۱-۲- مقدمه.....
۸۹.....	۲-۲- مواد خام.....
۹۰.....	۳-۲- به روز بودن.....
۹۲.....	۴-۲- انتقال پیام.....
۹۴.....	۵-۲- محصولات چهار.....
۹۵.....	۶-۲- لذت فهمیدن.....
۹۹.....	فصل سوم: اصل سوم - اهمیت داستان سرائی.....
۹۹.....	۱-۳- مقدمه.....
۱۰۰.....	۲-۳- معنی داستان.....
۱۰۲.....	۳-۳- حفظ سیر اصلی داستان.....
۱۰۳.....	۴-۳- تجسم‌پذیر ساختن دانش.....
۱۰۴.....	۵-۳- نقش داستان‌ها در زندگی ما.....
۱۰۶.....	۶-۳- داستان و استفاده مناسب از هنرها.....
۱۰۷.....	۷-۳- تجلی‌های نوین.....
۱۰۷.....	۸-۳- قدرت اجرای هنرهای نمایشی.....
۱۰۸.....	۹-۳- موعظه‌گری (تبلیغ دینی).....
۱۰۹.....	۱۰-۳- قدرت داستان.....
۱۱۳.....	فصل چهارم: اصل چهارم - ایجاد انگیزش.....
۱۱۳.....	۱-۴- مقدمه.....
۱۱۴.....	۲-۴- الهام‌بخشیدن با ارائه الگو.....
۱۱۴.....	۳-۴- تبلیغ مکان.....
۱۱۶.....	۴-۴- حفاظت از گنجینه طبیعی.....
۱۱۸.....	۵-۴- ایجاد تغییر در رفتار.....
۱۲۰.....	۶-۴- چشم‌انداز مشترک.....
۱۲۲.....	۷-۴- شجاعت جستجوی مشکل و اختلاف نظرات.....
۱۲۷.....	فصل پنجم: اصل پنجم - تفسیر کل‌گرایانه.....
۱۲۷.....	۱-۵- مقدمه.....
۱۲۸.....	۲-۵- بیان کل.....

۱۳۰	۳-۵- تفسیر موضوعات پرمعنا
۱۳۲	۴-۵- تفسیر نظریه - محور
۱۳۵	۵-۵- برآوردن نیازهای کل شخص
۱۳۸	۶-۵- ارائه کل با چندین عامل محرک
۱۳۹	۷-۵- دست کم گرفتن هوش گردشگران
۱۴۰	۸-۵- تفسیر کل در مقیاس منطقه‌ای
۱۴۲	۹-۵- تفسیر کل در مقیاس جهانی

۱۴۵	فصل ششم: اصل ششم - تفسیر برای همه رده‌های سنی
۱۴۵	۱-۶- مقدمه
۱۴۷	۲-۶- کودکان
۱۴۷	۳-۶- کودکان: طبیعت پیوندی ندارند
۱۴۹	۴-۶- مضحک‌های به‌نام نمایش آموزشی - تلویزیونی طبیعت
۱۵۲	۵-۶- اطفای آتش با آتش
۱۵۳	۶-۶- لقاء اندیشه طبیعت با کودکان
۱۵۵	۷-۶- فراهم کردن تفسیر باکیفیت برای کودکان
۱۵۹	۸-۶- نوجوانان
۱۶۳	۹-۶- کهنسالان

۱۶۷	فصل هفتم: اصل هفتم - بازآفرینی گذشته
۱۶۷	۱-۷- مقدمه
۱۶۷	۲-۷- زنده ساختن تاریخ
۱۷۵	۳-۷- تفسیر وضعیت‌های دشوار: گمراهی، پارک دیزنی و مرگ
۱۷۵	۴-۷- گمراهی: واقعیت‌های درک نشده
۱۷۷	۵-۷- دیزنی: تفسیر تاریخ و سرگرم‌سازی تجاری
۱۷۹	۶-۷- مرگ: «جنگ و دشمنی ناخوشایندست»
۱۸۱	۷-۷- بازآفرینی‌های وقایع گذشته

۱۸۷	فصل هشتم: اصل هشتم - تجهیزات فن‌آوری پیشرفته
۱۸۷	۱-۸- مقدمه
۱۹۳	۲-۸- ویدئو
۱۹۵	۳-۸- آنیماترونیکس (زنده‌نمایی)
۱۹۹	۴-۸- تصاویر سه بعدی (هولوگرام‌ها)
۲۰۰	۵-۸- نمایشگرهای رایانه‌ای تعاملی
۲۰۵	۶-۸- اینترنت
۲۰۷	۷-۸- فن‌آوری لوح (دیسک) فشرده و لوح (دیسک) لیزری

۲۰۹	۸-۸- سامانه‌های آموزش از راه دور
۲۱۱	۸-۹- سامانه اطلاعاتی جغرافیایی (GIS) و سنجش از راه دور (RS)
۲۱۵	فصل نهم: اصل نهم - به قدر کفایت کافی است
۲۱۵	۹-۱- مقدمه
۲۱۶	۹-۲- زیاده‌روی
۲۱۶	۹-۳- بیان مطالب
۲۱۷	۹-۴- نمایشگاه‌ها
۲۱۹	۹-۵- یافته‌های پژوهشی
۲۲۳	۹-۶- اصول تجربی
۲۲۴	۹-۷- سایر زیر روی‌ها
۲۲۴	۹-۸- رنگ کردن گل رس، نقش گل رز
۲۲۵	۹-۹- افسانه‌های تاریخی
۲۲۸	۹-۱۰- افسانه چیف سیل
۲۳۰	۹-۱۱- راه چاره چیست؟
۲۳۳	فصل دهم: اصل دهم - شیوه فنی مقدم بر روی
۲۳۳	۱۰-۱- مقدمه
۲۳۴	۱۰-۲- اصول اولیه
۲۳۵	۱۰-۳- عامل هراس
۲۳۶	۱۰-۴- فن بیان
۲۳۷	۱۰-۵- زبان بدن
۲۳۸	۱۰-۶- سازماندهی سخنرانی
۲۴۱	۱۰-۷- محل سخنرانی خود را بشناسید و در دسترس مخاطبان قرار گیرید
۲۴۱	۱۰-۸- اجرا بر طبق اصول اولیه
۲۴۳	۱۰-۹- توانایی‌ها و گواهینامه‌ها
۲۴۷	فصل یازدهم: اصل یازدهم - نگارش تفسیری (تفسیرنویسی)
۲۴۷	۱۱-۱- مقدمه
۲۴۸	۱۱-۲- تفکر: محتوا
۲۵۰	۱۱-۳- تفکر: الهام گرفتن
۲۵۲	۱۱-۴- نگارش
۲۵۴	۱۱-۵- نقل قول‌ها
۲۵۵	۱۱-۶- فکاهه
۲۵۹	۱۱-۷- تغییرات فن آوران و فرهنگی
۲۶۰	۱۱-۸- پردازش واژه
۲۶۰	۱۱-۹- نوشتن مطالب عاری از کلیشه‌سازی اجتماعی

۲۶۳	فصل دوازدهم: اصل دوازدهم - جلب حمایت مالی و ایجاد زمینه‌های همکاری
۲۶۳	۱-۱۲ - مقدمه
۲۶۴	۲-۱۲ - حمایت مالی: فرصت‌هایی برای کسب حمایت مالی دوستان
۲۶۴	۳-۱۲ - اخذ ورودیه یا ورودیه رایگان؟
۲۶۸	۴-۱۲ - اعطای کمک‌های مالی و هدایا
۲۶۸	۵-۱۲ - رویدادهای ویژه
۲۷۰	۶-۱۲ - مشارکت و حمایت‌های مالی
۲۷۲	۷-۱۲ - همکاری (کارتیمی)
۲۷۳	۸-۱۲ - داوطلبان: به کار گماری دوستان
۲۷۵	۹-۱۲ - یافتن داوطلبان
۲۷۶	۱۰-۱۲ - تداوم حضور داوطلبان
۲۷۷	۱۱-۱۲ - فایده ارائه خدمت
۲۷۸	۱۲-۱۲ - حمایت سیاسی
۲۸۰	۱۳-۱۲ - دوستانی از مقالات بلندپایه: حمایت اجرایی
۲۸۴	۱۴-۱۲ - شب‌نشینی دوستان: نور آتش
۲۸۸	۱۵-۱۲ - تفسیر موضوعات بحث انگیز
۲۹۱	فصل سیزدهم: اصل سیزدهم - تفسیر زیب
۲۹۱	۱-۱۳ - مقدمه
۲۹۲	۲-۱۳ - دسته‌بندی زیبایی طبیعت
۲۹۶	۳-۱۳ - کل طبیعت زیباست
۲۹۷	۴-۱۳ - تفسیر زیبایی در عمل
۳۰۲	۵-۱۳ - چشم‌اندازهای طبیعت و ذهن
۳۰۳	۶-۱۳ - تخریب زیبایی
۳۰۷	۷-۱۳ - ابعاد معنوی زیبایی
۳۰۹	فصل چهاردهم: اصل چهاردهم - توسعه تجارب بهینه
۳۰۹	۱-۱۴ - مقدمه
۳۱۰	۲-۱۴ - ویژگی‌های جریان
۳۱۱	۱-۲-۱۴ - هدف (نتیج‌های روشن)
۳۱۱	۲-۲-۱۴ - توجه (تمرکز بر وظیفه مورد نظر)
۳۱۱	۳-۲-۱۴ - چالش (فعالیتی چالش برانگیز که نیازمند مهارت است)
۳۱۲	۴-۲-۱۴ - یکی شدن (تلفیق عمل با آگاهی)
۳۱۲	۵-۲-۱۴ - بازخورد (تامین بازخورد فوری)
۳۱۳	۶-۲-۱۴ - غرق شدن (از دست دادن خودآگاهی)
۳۱۳	۷-۲-۱۴ - کنترل (تناقض در کنترل)

۳۱۴	۱۴-۲-۸- درک زمان (تغییر طول زمان).....
۳۱۴	۱۴-۳- بازدیدکنندگان در حالت جریان (یا پویایی ذهن).....
۳۱۵	۱۴-۴- ارتقاء هدف.....
۳۱۶	۱۴-۵- گسترش چالش‌ها.....
۳۱۷	۱۴-۶- افزایش بازخورد.....
۳۱۸	۱۴-۷- افزایش کنترل.....
۳۱۸	۱۴-۸- مفسران در حالت جریان (یا: در حالت پویایی ذهن).....

۳۲۵	فصل پانزدهم: اصل افزودهم - عشق.....
۳۲۵	۱۵-۱- مقدمه.....
۳۲۷	۱۵-۲- عشق مفسر به میراث طبیعی و فرهنگی.....
۳۲۸	۱۵-۳- عشق مفسر به مردم.....
۳۳۲	۱۵-۴- نقش عشق در ایجاد بخشش به دیگران.....
۳۳۳	۱۵-۵- رهنمونی عملی برای عشق ورزیدن.....
۳۳۴	۱۵-۶- باورهای مفسران.....

بخش سوم: نتیجه‌گیری

۳۳۹	نتیجه‌گیری: هدیه معنوی.....
۳۳۹	۱- مقدمه.....
۳۴۰	۲- سختی کار مفسران.....
۳۴۳	۳- هدیه معنوی سایت.....
۳۴۶	۴- تفسیر مکان به منزله بخشش هدیه‌ای معنوی.....
۳۵۱	۵- آفرینش هدیه‌ای معنوی.....
۳۵۲	۶- بخشش هدیه‌ای معنوی.....
۳۵۲	۷- تداوم بخشش هدیه معنوی.....
۳۵۵	۸- شغل بخشش هدیه معنوی.....

۳۵۷	منابع.....
-----	------------

۳۶۸	کلام آخر: ثنای الهی.....
-----	--------------------------

مقدمه مترجم برای ویرایش دوم چاپ دوم

مجله علمی پژوهشی تفسیر میراث (The Journal of Interpretation Research) حدود ۲۰ سال در جهان قدمت دارد (و از سال ۱۹۹۶ میلادی در ایالات متحده منتشر شده است)؛ نخستین کتاب درسی تفسیر میراث جهان (Interpreting our heritage) نوشته تیلدن با شش اصل بنیادین حدود ۷۰ سال تاریخچه دارد (انتشار از سال ۱۹۵۷ میلادی تاکنون). دوسال پس از انتشار نخستین مجله علمی پژوهشی تفسیر میراث (یعنی حدود ۱۸ سال پیش)، با انتشار کتاب «تفسیر در قرن بیست و یکم: اصول بارده گاه تفسیر میراث فرهنگی و طبیعی» توسط لری بک و تدکیل، با توجه به پیشرفت‌های فن‌آوری جهان، شش اصل بنیادین و وحی منزل تیلدن به پانزده اصل ارتقاء یافت. در طول ۴۰ سال اخیر کتابها و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری زیادی در جهان در حال انتشار است که ذکر آنها در این مجال نه تنها

حدود سه سال از انتشار این کتاب در ایران، یعنی از زمانی که در پاییز ۱۳۹۳ در دانشکده علوم گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ (وابسته به جهاد دانشگاهی) در تهران رونمایی شد- می‌گذرد. زمان ویرایش دوم کتاب فرارسیده است با این که آغاز دانش تفسیر در ایران بسیار دیرتر از جهان غرب شروع شده است ولی اتفاقات خوبی در سال اخیر در حوزه آموزش تفسیر میراث در کشور روی داده است. با نگاهی به تاریخچه تفسیر در ایران درم‌یابیم نخستین بار موضوع تفسیر میراث از پنجره ژئوتوریسم توسط نکوئی صدری (۱۳۸۸) مطرح شد. چنانچه در کتابی تحت عنوان میانی زمین گردشگری با تأکید بر ایران (انتشارات سازمان سمت)، نخستین بار فصلی به تفسیر میراث زمین‌شناسی و مفاهیم آن (اما بدون توضیح درباره اصول آن) اختصاص داده شد. پس از آن نخستین پایان‌نامه در گروه مدیریت گردشگری- بازاریابی دانشگاه علامه طباطبائی در مقطع کارشناسی ارشد در باب تفسیر توسط جعفر باپیری در سال ۱۳۹۱ زیر نظر دکتر اکبر پورفرج با تأکید بر شش اصل تیلدن تحت عنوان «رابطه بین ویژگی‌های بازدیدکننده، سایت میراث و تفسیر مورد مطالعه: کاخ موزه سعدآباد» انجام شد. پایان‌نامه‌های بعدی در مقطع ارشد در باب تفسیر در گروه اکوتوریسم دانشکده علوم گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ زیر نظر (راهنمای و مشاوره) بنده، توسط خانم‌ها ندا خاکی تحت عنوان «نقش تفسیر مؤثر در گردشگری باغ پرندگان اصفهان» و نوشین آرند با عنوان «نقش تفسیر مؤثر بر روی بازدیدکنندگان حیات وحش در اسارت؛ مطالعه

موردی باغ وحش ارم تهران» در سال ۱۳۹۲ دفاع شد و پژوهش اخیر در سال ۱۳۹۶ بر روی باغ گیاه‌شناسی تهران توسط سرکار خانم شیوا فراهانی در حال انجام است.

اولین آموزش تفسیر میراث با اصول پانزده‌گانه در دوره آموزشی دوره راهنمایان ژئوتوریسم در کشور در دانشکده علوم گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ با شرکت حدود ۲۰ نفر به میزان ۳۴ ساعت نخستین بار توسط بهرام نکوئی صدری تدریس شد. یکی از فراگیران همین نخستین دوره بنام سرکار خانم ریحانه جمالی هجنی با تجارب و داشته‌های قبلی در کار با کودکان و ظاهراً با الهام از اصل تفسیر برای تمامی رده‌های سنی به ویژه کودکان در این کلاس، دوسال پس از آن، رأساً به طراحی دوره آموزشی تربیت مفسر (راهنما) میراث برای کودکان اقدام نمود و فصل جدیدی در این باب گشوده شد. همچنین پس از انتشار کتاب، از سال ۱۳۹۴ در تلاش برای برگرداندن نخستین ژئوپارک جمالی شهر در قشم به فهرست تحت حمایت و مورد پذیرش سازمان یونسکو نیز موضوع تفسیر میراث‌های طبیعی مورد توجه‌جذبی دست‌اندرکاران مربوط قرار گرفت. متعاقباً در سوم اسفندماه ۱۳۹۵ با ارائه سخنرانی کلیدی توسط نگارنده، در نخستین همایش ملی موزه‌های دفاع مقدس و گردشگری موضوع تفسیر میراث دفاعی نیز به ادبیات تورهای راهیان نور افزوده شد و از این پس نیاز به پژوهش‌های گسترده بین‌المللی در این حوزه برای مقایسه اصول و نگرش‌های غربی و شرقی و بهبود تفسیر میراث در جهان احساس می‌شود.

انتشار ترجمه کتاب لری بک و تدکیل در سال ۱۳۹۳ (کتابی که در دست دارید) نقطه عطفی در تحول آموزشی تفسیر میراث در کشور جمهوری اسلامی ایران بود؛ در اسفندماه ۱۳۹۳ با دعوت اداره کل آموزش سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری از نگارنده به عنوان طراح و مجری دوره جدید راهنمایان زمین گردشگری که در ابتدا مفاد این کتاب به عنوان سرفصل آموزشی به این دوره در کشور نخستین بار اضافه شده بود با حمایت سایر همکاران طراح و مدیران مؤسسات آموزشی تهران و همچنین حمایت مدیر کل محترم آموزش سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری جناب آقای دکتر رنجبر در سایر دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت کشور نیز ساعاتی برای آشنایی فراگیران توسط این کمیته تصمیم‌گیری گنجانده شد. اما با تمام این پیشرفت‌های آموزشی، هنوز راه‌های زیادی برای رفتن در ابعاد عملی و هم آموزشی باقی مانده است. هنوز درس اصول تفسیر میراث جزو آزمون جامع تمامی دوره‌های راهنمایان گردشگری در کشور گنجانده نشده است و نیاز به اصلاحات اساسی دارد برای نمونه راهنمایان اکوتوریسم مجبور به گذراندن درس زمین‌شناسی! در آزمون جامع هستند ولی درس اصول تفسیر که از ارکان اکوتوریسم در جهان است در این بین جایگاهی ندارد و شاید تعجب‌برانگیز باشد که به استثناء برنامه درسی گردشگری دفاع مقدس دانشگاه جامع علمی کاربردی کشور که توسط نگارنده در سال ۱۳۹۴ نگاشته شد و این کتاب در سال جاری نخستین بار به برنامه درسی رسمی دانشگاهی در رشته کارشناسی گردشگری

دفاع مقدس راه یافت، هنوز در هیچ یک از برنامه‌های درسی رسمی کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته‌های دانشگاهی گردشگری کشور گنجانده نشده است و این کار ناتمام باقی مانده است (چون تدریس تفسیر میراث- یا به عبارتی اصول آموزشهای غیررسمی و تفریحی مردم- یکی از شش رکن گردشگری در کشور استرالیا و سایر کشورهای پیشرفته است).

امید است به سادگی و به زودی این درس در برنامه‌های درسی دانشگاهی گردشگری و محیط زیست کشور و دوره‌های آموزش راهنمایان (در تمامی دوره‌ها) و در آزمون جامع تمامی دوره‌های کوتاه‌مدت راهنمایان گنجانده شود و هیچ سایتی بدون تفسیر میراث، اعم از تفسیر حضوری (توسط مفسر) یا تفسیر غیرحضوری (نوشته‌جات الهام‌بخش، تابلوها و...) وجود نداشته باشد. ثانیاً هنوز شغل مفسر (یا درجه‌بند) و امتیازدهی به چنین افرادی با آن مهارت در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور به رسمیت شناخته نشده است و در چارتهای سازمانی موزه‌ها، باغ وحش‌ها، باغ پرندگان، باغ گیاه‌شناسی، ژئوپارک‌ها، پارک‌های ملی و مناطق تحت حفاظت محیط زیست عنوانی با عنوان مفسر، رز، مفسر باغ وحش، مفسر باغ پرندگان، مفسر باغ گیاه‌شناسی، مفسر میراث زمین‌شناسی ژئوپارک، مفسر میراث پارک ملی و ... و دوره‌های آموزشی تخصصی مربوطه برای هریک وجود ندارد. سرچند در چارتهای مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست از سال‌های دور، پست سازمانی مفسر گنجانده شده است ولی در اثر ناآگاهی، وظیفه مفسر، متصدی توزیع بروشور در پارک تلقی می‌شود! که با سادگی چندانی هم نیاز ندارد؟! و معمولاً در عمل این تشکیلات وجود خارجی ندارد. در آموزش و پرورش و کتاب‌های درسی کشور نیز هنوز نگاه میراث به دارایی‌های کشور نهادینه نشده است و درآموزش‌های رسمی نیز محوریت ندارد. نیاز است تا پژوهش‌های بیشتری در تفسیر میراث در کشور انجام و کتاب‌های بیشتری ترجمه و تألیف شود.

امید است به نوبت با ترویج اصول آموزش‌های غیررسمی و تفریحی در سایت‌های گردشگری و پارک‌های محیط زیستی به آموزش‌های رسمی در کتب درسی آموزش و پرورش نیز نایل شویم. چون میراث زیستی و میراث غیرزیستی ایران زمین نیاز به مفسر میراث دارد و این کار بدون اشاعه دانش و آگاهی و ترویج گردشگری مدبرانه و تدبیر در آفرینش امکان‌پذیر نیست (که خود نوعی عبادت است)!

اصول این کتاب می‌تواند توسط متخصصان رشته مدیریت آموزشی به عنوان اصول آموزش غیررسمی، و همچنین برای دانشجویان و علاقه‌مندان به عنوان راهنمای سخنرانی در جمع و تدریس و همچنین برای معلمان و اساتید به عنوان راهنمای طراحی سناریوی اثربخش آموزشی در کلاس و برای نحوه تدریس و ایجاد کلاس‌های روح‌افزا و بانشاط مورد بهره‌برداری جنبی قرار گیرد. شاید جای تعجب باشد که در جنگ نرم و در محتوانویسی جنگ نرم از اصول پانزده‌گانه بر علیه کشورهای در حال توسعه خاورمیانه برای متقاعدسازی مردم در راستای از دست رفتن ارزش‌های

خانواده و دینداری نیز بطور گسترده از طریق کانال‌های تلگرام و ... استفاده می‌شود. این کتاب برای محتوانویسان مدیریت نرم نیز می‌تواند به عنوان پدافند (ضدحمله) خارجی جهت محتوانویسی در راستای حفظ میراث و ارزش‌های فرهنگی مورد استفاده قرار گیرد.

راهنمای گردشگری یا بالاتر از آن، مقام مفسر میراث هم به عنوان معلم غیررسمی مردم به شمار می‌آید. از این‌رو در چاپ جدید (ویرایش دوم این کتاب) جا دارد از معلمان تأثیرگذار بر زندگی خودم در اینجا تشکر کنم که این اثر مرهون تأثیرپذیری از نحل‌های فکری آنهاست این تأثیر در نهاد آموزش غیررسمی خانواده از پدر و مادر عزیزم جناب آقای بهمن نکویی صدری و سرکار خانم بتلی شکوهی‌وند و معلمان رسمی تأثیرگذارم جناب آقای یادگاری (معلم دینی) در مقطع راهنمایی، جناب آقای سلیمانی (دبیر ادبیات) در مقطع متوسطه در تبریز، اساتید مشهور جناب پرفسور علی درویش‌زاده (استاد زمین‌شناسی) در مقطع کارشناسی و پرفسور نادرقلی قورچیان (استاد مدیریت آموزشی عالی) در دوره دکتری تخصصی دانشگاه برگرفته شده است که از ایشان تشکر قلبی و صمیمانه خود را ابراز می‌دارم.

در اینجا از سرکار خانم زهرا صافی و جناب آقای حامد احمدی از کارشناسان و فراگیران کلاس تفسیرم در کلاس‌های آموزش‌های تخصصی زاد دانشکده علوم گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ و در مؤسسه آموزشی ارسباران در تهران به ترتیب برای مرور ویرایش ادبی کل کتاب و ویرایش علمی چند صفحه از کتاب، تشکر ویژه دارم و همچنین از تمامی دانشجویان، فراگیران و پژوهشگران سراسر کشور که به طور حضوری در کلاس یا در سبیل‌های من به صورت ارسال ایمیل موارد اشتباهات چاپی یا سایر موارد علمی و ... را متذکر شده‌اند که در اصلاحات ویرایش کتاب بکار بسته شد- و جمع‌بندی بخش دیگری از این موارد در کتاب‌های دیگر تألیف خواهد شد انشاءالله- صمیمانه سپاسگزارم. در ویرایش دوم برای تصحیح برای برخی موارد از مسرت برخی متخصصان آموزشی و روانشناسی استفاده شد مثل پرفسور نادرقلی قورچیان (استاد مدیریت آموزشی) و سرکار خانم دکتر ناهید یوسف‌پور (متخصص روانشناسی) که از ایشان صمیمانه متشکرم.

در نهایت از مدیریت محترم انتشارات مهکامه سرکار خانم قنبری و همسر محترم ایشان جناب آقای ربیعی برای سرمایه‌گذاری برای ویرایش و چاپ مجدد کتاب قدردانی و تشکر خود را اعلام می‌دارم. در خاتمه صاحب‌نظران، مدیران، پژوهشگران و کلیه خوانندگان محترم می‌توانند پیشنهادهای و سؤال‌ها و تذکرات (و ایرادات احتمالی ویرایشی برای بهبود چاپ‌های بعدی) را از طریق آدرس: bahram.sadry@gmail.com به اینجانب منتقل فرمایند.

با احترام

بهرام نکویی صدری

تیرماه ۱۳۹۶